

A bankkártya ma még nem kímél készpénzt

Magyarországon az első bankkártyát tíz évvel ezelőtt, 1988-ban bocsátotta ki a magyar Külkereskedelmi Bank. Bár pontos számadatok nem állnak rendelkezésre, a szakértők becslése szerint jelenleg több mint kétmillió plastiklapocskas van forgalomban és számuk dinamikusabban növekszik.

A MARKETING CENTRUM Országos Piackutató Intézet 1998 februárjában illetve fél évvel később, augusztusban elvégzett vizsgálata is azt támasztja alá, hogy a hazai bankkártyatulajdonosok száma rohamosan nő. Míg februárban a megkérdezettek 22%-a – ami a 18 éven felüli magyar lakosságra vetítve valamivel több, mint 1.736.000 fő – nyilatkozott úgy, hogy rendelkezik bankkártyával, addig augusztusban már 27%-uk – ami a 18 éven felüli lakosságra vetítve közel 2.131.000 fő – vallotta magát kártyatulajdonosnak.

A piac dinamikus növekedését igazolja az is, hogy az augusztusban kártyával rendelkező válaszadók negyede egy éven belül kapta első bankkártyáját, s mindössze 5% körüben az öt évnél hosszabb ideje kártyával rendelkezők aránya. (1. ábra)

Az első bankkártya elkészítésekor azonos arányban volt kezdeményező a megkérdezett maga illetve munkáltatója/iskolája (48-48%), de olyan is előfordult, hogy kölcsönösen, egyidőben jutottak erre az elhatározásra (4%).

A következőkben az augusztusban bankkártyával rendelkező válaszadók illetve kártyahasználati szokásaik főbb jellemzőit ismertetjük.

A szegmentációs elemzések tanúsága szerint bankkártyával az átlagot meghaladó gyakorisággal rendelkeznek

- a megyeszékhelyeken (41%) és a fővárosban (30%) lakók,
- a 30-45 év közöttiek (40%), illetve a 18-29 évesek (34%),
- a diplomások (53%) és az érettségizettek (36%),
- a felső- vagy középszintű, a nagyvállalkozók (55%), a beosztott vagy szabad foglalkozású értelmiségiek (44%) illetve a vállalkozók (36%).

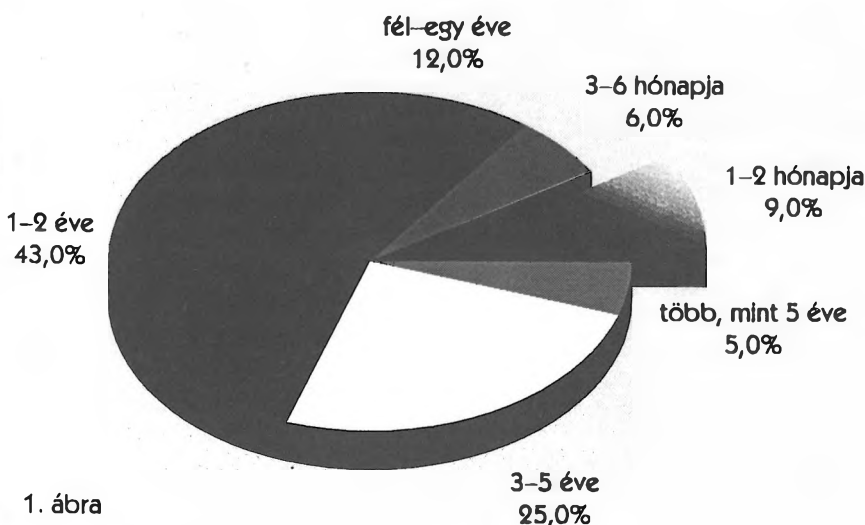
A bankkártya tulajdonosok jellemzően (85%) egy plastiklapocskát birtokolnak, csak kisebb részüknek (15%) van több kártyája. A felmérés tapasztalata szerint több bankkártyával elsősorban felsőfokú végzettségűek (67%) rendelkeznek.

Akiknek több bankkártyájuk van, azok között gyakori (58%), hogy nemcsak egy pénztárcát kártyás ügyfelei.

A felmérés tanúsága szerint a forgalomban lévő kártyák döntő hányada forint alapú.

A kártyatulajdonosok többsége bankjegykiadó automatából történő készpénzfelvételre használja plastiklapocskáját. Meglehetősen kicsi azok aránya, akik elsősorban vásárlásra, fizetésre, azaz ténylegesen készpénzt kímélő módon veszik igénybe.

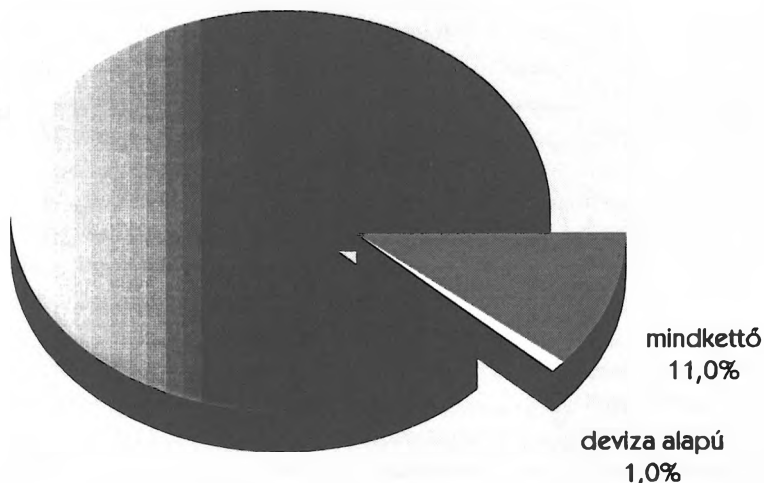
Mikor kapta az első bankkártyáját?

1. ábra

Milyen bankkártyája van Önnek?

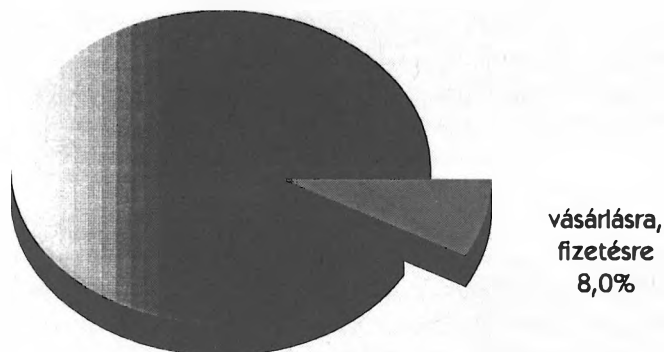
Forint alapú
88,0%

2. ábra

Milyen bankkártyája van Önnek?

készpénz-
felvételre
92,0%

3. ábra

Cége, munkahelye bank- illetve üzemanyagkártyáját a megkérdezettek 3-3%-a használhatja, ők elsősorban a vezető beosztású munkatársak köréből kerülnek ki.

Szerzőnk az MC-OPK kutatási igazgatója

A MARKETING CENTRUM Országos Piackutató Intézet MARKETING CENTRUM Országos Piackutató Intézet omnibusz vizsgálatának keretében a cég munkatársai 1998. február 6-9. illetve augusztus 14-17. között 1000, véletlenszerűen kiválasztott választópolgárt kerestek fel személyesen, az ország 100 pontján. A mintavételi pontok tükrözik az ország településszerkezetét. Ugyanakkor a véletlen kiválasztás miatt a minta összetétele a nemek, az életkor és az iskolai végzettség tekintetében kismértékben eltér a népszámlálási adatok alapján várhatótól. Ezeket a kisebb eltéréseket a KSH 1996-os mikrocenzusának felhasználásával, matematikai módszerrel – úgynevezett többszemponos súlyozással – korrigáltuk. A közölt adatok hibahatára a válaszadók számától és a válaszok szóródásától függően általában 3 - 5 %.

A válaszadók a lakóhelyükön rendelkezésükre álló készpénzfelvételi lehetőségeket a közepesnél jobbra (öt-fokú skálán 3.57-re) értékelik, viszont a kártyával történő fizetés lehetőségeit ennél rosszabbnak (2.71) tartják.

Településtípus szerint vizsgálva a kérdést megállapíthatjuk, hogy a készpénzfelvételi lehetőségekkel a budapestiek (3.96) a kártyás fizetési lehetőségekkel a megyeszékhelyeken lakók (3.27) elégedettek a leginkább.

Társkártyával viszonylag kevesen (7%) tudnak hozzáférni más számlájához. A felmérés tapasztalatai szerint a társkártya tulajdonosok ugyanabból a körből kerülnek ki, mint a saját bankkártyával rendelkezők.

Az egyéb plasztiklapocskák népszerűsége meg sem közelíti a bankkártyáét. Üzemanyagkártyával a felnőtt lakosság 2%-a, csak a kibocsátónál felhasználható kereskedelmi kártyával 3%-a, nemcsak a kibocsátónál felhasználható kereskedelmi kártyával mindössze 1%-a rendelkezik.

HALÁSZ

BIZTONSÁGTECHNIKAI ÉS KERESKEDELMI KFT.

1143 Budapest, Gizella út 42-44.

ÜZLET ÉS BEMUTATÓTEREM

1055 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 78.